

Βιβλίου τῶν Βαπτισμένων ἀπαντῶμεν τὴν ἐξῆς καταγραφὴν:

«Χίλιοι ἐπτακόσιοι δεκάξι ἰανουαρίου ἐξί μὲ τὸ θέλημα ὡς ἄνωθεν τοῦ προστότος ἐδαπτίσθη ἀπ' ἐμὲ τὸν ὑπογεγραμμένον υἱὸς τοῦ Μαστροκωσταντῆ ἀπὸ τὴν κῶ καὶ Ἀγγελίνας Μαλατίτζας· οἱ ἀνάδοχοι παπὰ πέτρος Μαβρονιδάκης καὶ Μαρία κονταρήνου· ἦτον ἡμερῶν δεκ' οκτὸ καὶ ὠνομάσθη ἰωάννης. ἐγὼ ππ. Ἰωάννης στεφανόπουλος ἐδάπτισα.»

Οὕτωδ' ἄλληλοδιαδόχως ἐν τοῖς διαφόροις ληξιαρχικοῖς βιβλίοις ἀπαντῶμεν τὰς ἐξῆς καταγωγάς· Νικολὸς *σμιρνάκης*.—Γιάννης *ἀπὸ τὴν χίο*.—Κωσταντῆς *τσιργοτάκης*.—Γιόργης *ἀπὸ τὴν ρούμην*.—Μαστρο νικολὸς *καρδιώτης*.—Γιόργης *κορφιώτης*.—Φραντσέσκος *παριανὸς* κλπ. κλπ. Δὲν ἔσχον δὲ τὴν ὑπομονὴν νὰ συνθέσω ἀκριθεῖς κατὰλογον τῶν τοιαύτης καταγωγῆς οἰκογενειῶν· ὅπως δὴποτε ὁμῶς δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω ὅτι ὑπὲρ τὰς τριάκοντα τοιαῦται εὐρίσκονται ἐν τοῖς βιβλίοις τούτοις.

Ἐπεταὶ λοιπὸν ἐκ τούτων, ὅτι ἡ ἀποικία αὕτη δὲν συνέκειτο ἐκ μόνων Οἰτυλίων καὶ Πελοποννησίων, ἀλλὰ καὶ ἄλλης καταγωγῆς ἀνθρώπων. Καὶ ἐξηγῶ τοῦτο ὡς ἐξῆς: Ἡ Μάνη διετέλεσε πάντοτε ἀνυπότακτος καὶ οὕτως εἰπεῖν ἡμιανεξάρτητος. Αἱ ἐξ ἄλλων μερῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων καταδικωμένοι οἰκογένειαι κατέφευγον ἐκεῖ ὡς εἰς ἄσυλον. Ὅσakis λοιπὸν ἀνεχώρουν ἐκ Μάνης ἀποικίαι, συνέκειτο αὗται, κατὰ μέγα μέρος, ἐξ Ἑλλήνων ἄλλων μερῶν.

Καθὰ δὲ πληροφοροῦμαι ἐν Καρυαῖς, καὶ τινες Γενουησιακαὶ οἰκογένειαι, ἀναμιχθεῖσαι μετὰ τῶν πρώτων ἀποίκων Ἑλλήνων, συνεχωνεύθησαν μετ' αὐτῶν, ὡς εἶναι καὶ ἡ οἰκογένεια Ραγγατζάκη (ἐκ τοῦ ragazzo).

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

N. B. ΦΑΡΔΥΣ

ΣΤΡΕΒΛΩΘΕΙΣΑ ΥΠΑΡΞΙΣ

Διήγημα.

[Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ τοῦ Rudolph Lindau]

A'.

Τὸν Νοέμβριον μῆνα τοῦ ἔτους 186. εὐρισκόμην ἐν μικρᾷ τινι πόλει τῆς Θυριγγίας. Ἦμην ἤδη ἐκεῖ ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος, καὶ περατώσας τὰς ὑποθέσεις αἵτινες εἶχον ἀπαιτήσει τὴν παρουσίαν μου, ἡτοιμαζόμεν ν' ἀναχωρήσω τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐν ὥρᾳ εὐθέτῳ, ὅτε τὴν τετάρτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν ἔλαβον τηλεγράφημα καλοῦν με ὅ,τι τάχιστα εἰς Παρισίους πρὸς τακτοποίησιν σπουδαιοτάτης δι' ἐμὲ ὑποθέ-

σεως. Εὐρισκόμενος πολλὰς ὥρας μακρὰν τῆς κυρίας σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, δὲν ἠδυνάμην πλέον νὰ προφθάσω τὴν ταχεῖαν νυκτερινὴν ἀμαξοστοιχίαν· ἵνα ἐπιβῶ δὲ τῆς ἀμέσως ἐπομένης ἡμερησίας, ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσω τὴν ἐπαύριον πρωΐαν περὶ τὴν πέμπτην ὥραν, ἥ νὰ κινήσω ἐφ' ἀμάξης τὴν ἰδίαν ἀμέσως ἐσπέραν, καὶ διανυκτερεύων ἐν τῇ πόλει τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ νὰ ἐξακολουθήσω τὴν ἐπαύριον τὴν ὁδοπορίαν μου διὰ τοῦ σιδηροδρόμου.

Ἦτο δυσάρεστος, ὕγρὸς συνάμα καὶ ψυχρὸς, καιρὸς. Τὸ νὰ ἐγερθῶ δὲ ἐν μέσῳ σκότους, νὰ ἐνδυθῶ ἐντὸς ψυχροῦ δωματίου, καὶ τρέμων ἔτι ἐκ τοῦ φόβου νὰ ἐπιβῶ ἀμάξης κακῶς κλειμένης, ὅπως διασυρθῶ τέσσαρας ὅλας ὥρας ὑπὸ ἀργῶν ἵππων, δι' ἀνωμάτων δρόμων, ἄνω καὶ κάτω τῶν ὁρέων, ἦσαν πράγματα ἅτινα ἤκιστα μοὶ προσεμεδίδων. Προτίμησα ν' ἀναχωρήσω ἀμέσως. Παρήγγειλα ἐν ὄχημα, συνεσκευάσσα ἐν τάχει τὸν ὁδοπορικόν μου σάκκον, ἔπιον ἐν ποτήριον θερμοῦ οἴνου, διέταξα νὰ θέσουν ἐντὸς τῆς ἀμάξης μίαν δέσμην ἀχύρου, ἐτυλίχθη ἐπιμελῶς διὰ χονδρῶν τινῶν σκεπασμάτων, καὶ ἐκίνησα εὐδιάθετος.

Εἶχεν ἤδη ἀρχίσει τὸ σκότος, ὅτε ἐξῆλθον τῆς πόλεως, μετὰ ἡμίσειαν δὲ ὥραν ἦτο βαθεῖα κύκλω μου νύξ. Μὲ κατέλαβε μετ' ὀλίγον ἡμιτελής τις καὶ ἄχαρις ὕπνος, ὅθεν μὲ ἐξήγειρον, ὡς ἐνόμιζον, ἀνὰ δέκα λεπτὰ μάλιστα χρότος καὶ ἀμαξηλάτου κραυγαί· παρετήρουν δὲ τότε ὅτι πολλὰ παρηργόμεθα χωρὶς. Ἐβλεπον δι' ἡμικλείστων ὀφθαλμῶν καὶ τῶν θαμβῶν ὕλων τῆς ἀμάξης ταπεινοὺς καὶ ἀμαυροὺς οἰκίσκους καὶ τὰ μόλις φωτιζόμενα παράθυρά των, πρὶν ἢ δὲ καλῶς ἐννοήσω ποῦ εὐρισκόμεν ἡμῖν καὶ πάλιν μετὰ μικρὸν ἐπὶ τῆς σκοτεινῆς λεωφόρου. Τέλος ἐβελητιώθη πως ὁ δρόμος· οἱ τιναγμοὶ τῆς ἀμάξης κατέστησαν ἀνεκτότεροι, μεταβληθέντες βραθυρὰ εἰς εὐχάριστον λικνισμόν, αἱ κραυγαὶ τοῦ ἀμαξηλάτου δὲν μ' ἐτάραξαν πλέον, καὶ — ἀπεκοιμήθην.

Ὅτε ἐξύπνησα εἶχον ἐσταματήσει ἐν τῇ πόλει Β. πρὸ τοῦ *Ξενοδοχείου* τοῦ *Διάδοχου*, ὅπου καὶ κατηυθύνόμεθα. Ὑπηρετικώτατός τις οἰκέτης ἤνοιξε τὴν θυρίδα τῆς ἀμάξης καὶ μ' ἐβοήθησε νὰ καταβῶ. Ἀφοῦ δ' ἀπέλυσα τότε τὸν ἀμαξηλάτην καὶ ἀπήντησα καταφατικῶς εἰς τὸν οἰκέτην, ἐρωτῶντά με ἂν ἐπιθύμουν δωματίον, μὲ παρεκάλεσεν οὗτος νὰ τὸν ἀκολουθήσω καὶ μ' ὠδήγησεν ἐπάνω, διὰ τῆς φωτεινῆς κλίμακος, εἰς ὑψηλὸν, εὐρὺ καὶ ψυχρὸν δωματίον. Ἐκράτει κηρίον διὰ τῆς προτεταμένης αὐτοῦ δεξιᾶς καὶ εἶχε πως τὸ ἦθος ὑπερήφανον, ὥσανεὶ προέκειτο νὰ μὲ ποδηγετήσῃ διὰ σκοτεινοῦ τινος λαβυρίνθου.

Τὸ ὑποδεχθὲν μοὶ δωματίον εἶχε πάντα ἄ-

χαριν τὴν ὄψιν. Ἐφαινετο μὴ θερμανθὲν ἅπ' ἀρχῆς τοῦ χειμῶνος. Περιέβλεπον δ' αὐτὸ φρίσσων, ἐνῷ δ' οἰκίτης κατεγίνετο ν' ἀνάψῃ δύο ἰσχνὰ κηρία καὶ νὰ παρκατάξῃ συμμετρικῶς ἐγγὺς αὐτῶν μικρὰν τεφροδόχην καὶ ἀργιλλόπλαστον πυρροδοχείον. Λαβὼν δὲ μετὰ τοῦτο ἦθος χοροδιδασκάλου, ἐστηρίχθη ἐλαφρῶς διὰ τῆς ἡμι-κλείστου χειρὸς του ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἠρώτησε σοβαρῶς ἂν εἶχον ἄλλο τι νὰ διατάξω.

Ἐπειὼν, εἶπον· ἐπιθύμουν νὰ φάγω κάτι, πολὺ δὲ θὰ ἠύχαριστούμην ἂν ἐθερμαίνεται τὸ δωμάτιόν μου. Ἦτο δυνατόν νὰ ληφθῇ φροντίς ἢ ἐκοιμῶντο ἤδη οἱ ὑπηρεταί;

Ὁ οἰκίτης μὲ προσεῖδε μειδιῶν ἀνέκφραστον μειδίαμα εὐμενείας καὶ οἰκτίρμονος ὑπεροχῆς, καὶ μοὶ ἀπήντησε μετὰ πολλῆς ἡπιότητος, ὅτι μόλις ἦτο ἡ ὥρα δέκα, ὅτι τὸ ἐστιατόριον οὐδέποτε ἔκλειε πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, καὶ ὅτι εἰς τῶν κατωτέρων ὑπηρετῶν—ὡς ἂν ὑπῆρχεν τάγμα ὀλόκληρον—ἔμενεν ἄγρυπνος ὅλην τὴν νύκτα, διότι πολλάκις ἐκ τῶν πέριξ ἤρχοντο ξένοι ἀργά, ὅπως ἀναχωρήσωσι διὰ τῆς πρωϊνῆς ἀμαξοστοιχίας. Ἀφοῦ δὲ τοιοιουτρόπως μοὶ κατέδειξε τὴν σπουδαιότητα τοῦ οἴκου, εἰς ὃν παρείχε τὰς ὑπηρεσίας του, ἐφάνη πάλιν πρόθυμος νὰ λάβῃ τὰς διαταγὰς μου, ὥς ἤκουσεν ἀπαθῆς καὶ κάτω νέων τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ὁ ὑπηρετής θὰ ἔλθῃ εὐθὺς νὰ θερμάνῃ. Τὸ δεῖπνον εἰς εἴκοσι λεπτά θὰ εἶνε ἑτοιμον. Θέλετε νὰ φάγετε κάτω ἢ εἰς τὸ δωμάτιόν σας;

— Κάτω θὰ εἶνε προχειρότερα, παρετήρησα δειλῶς.

— Ὅπως ἀγαπᾶτε.

Κ' ἐπιστραφεὶς ἀνεχώρησεν.

Ἐτακτοποιήσα ὀλίγον τὴν ἐνδυμασίαν μου, ἔλαβον ἐν βιβλίον ἐκ τοῦ κιβωτίου μου, συλλογισθεὶς ὅτι τὰ εἴκοσι λεπτά τοῦ κυρίου ἐκείνου ἠδύναντο πολὺ νὰ παρακαθῶσι, καὶ κατέβην τὴν κλίμακα, ἵνα μεταβῶ εἰς τὸ ἐστιατόριον.

Διερχόμενος τὸν πρόδρομον παρήλθον ἐνώπιον κυρίου τινός, ὅστις, καθ' ἃ παροδικῶς παρετήρησα, ἐφόρει μέγαν σκούφον ἐκ μέλανος μεταξωτοῦ, καλύπτοντα σχεδὸν τὰ ὦτα καὶ παριστῶντα ἐκτάκτως μικρὰν τὴν κεφαλὴν. Ὁ ἄγνωστος μὲ παρηκολούθησε κατὰ πόδας καὶ ἐφθάσαμεν συγχρόνως εἰς τὴν θύραν τοῦ ἐστιατορίου. Τὴν ἤνοιξα καὶ παρεκάλεσα αὐτὸν διὰ τῆς χειρὸς νὰ προηγηθῇ· ἀλλ' ἐκεῖνος ὑποχωρήσας ἐν βῆμα μοὶ εἶπε διὰ μεγάλης καὶ λεπτοτάτης φωνῆς:

— Παρακαλῶ, παρακαλῶ πολὺ, περάσετε.

Οὐδένα εἶχον λόγον νὰ διατρίψω εἰς φιλοφρονήσεις, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ ἐστιατόριον.

Ὁ τὸν μέγαν σκούφον φέρων ἀνὴρ μὲ παρηκολούθησε, κ' ἐνόμιζον ὅτι ἤκουον ἔτι αὐτὸν

ψιθυρίζοντα ὅπισθέν μου: παρακαλῶ πολὺ, περάσετε.

— Εὐγενὴς ἄνθρωπος, εἶπον κατ' ἐμαυτόν.

Ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ἄκρου τῆς μακρᾶς καὶ στενῆς τραπέζης, ἐφ' ἧς ἠπλοῦτο κηλιδωμένη πῶς λευκὴ ὀθόνη, εἶχον παρατεθῆ παροψίδες. Ἀπέτεινα ἐρωτηματικὸν βλέμμα πρὸς τὸν σοβαρὸν οἰκίτην, οὗτος δὲ σπεύσας ἀμέσως πρὸς με κ' ἐπιχαρίτως προσκλίνων, μοὶ ὑπέδειξε μίαν τῶν δύο θέσεων. Ὁ μετ' ἐμοῦ εἰσελθὼν εἰς τὴν αἴθουσαν εὐγενὴς ἀνθρωπίσκος ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς ἄλλης καθέδρας, ἀπέναντί μου. Ἀποβαλὼν τὸν εὐρὺν αὐτοῦ σκούφον, ἤρχισε τρίβων μετὰ πολλῆς ταχύτητος τὰς μικράς, ὅστε ὠδεῖς καὶ ἀπεξηραμένους τοὺς χεῖρας. Τὸν παρετήρησα τότε ἀκριβέστερον.

Ἦτο βραχύς, ἐξηκοντούτης ἱσως ἀνὴρ, ἐκτάκτως κομψῶς ἐνδεδυμένος. Ἐφόρει ὁδοπορικὴν ἐνδυμασίαν ἀνοικτοῦ τεφροῦ χρώματος, ἐξαίρετως κατεσκευασμένην, χρωματιστὸν χιτῶνα, ὅστις ἐκ τῶν συντεθλασμένων χειρῶν καὶ τοῦ περιτραχηλίου του ἐφαινετο πρὸ μικροῦ ἐξελθὼν τοῦ κιβωτίου, καὶ μακρὸν νεοπρεπές, ἐκ κυανοῦ μεταξωτοῦ, περιλαίμιον, εἰς ὃ καθηλοῦτο πολὺ τιμος καὶ κομψοτάτη καρφίς. Ἡ κεφαλὴ του, ὡς εἶχον ἤδη παρατηρήσει ἐπὶ τοῦ προδρόμου, ἦτο λίαν μικρά. Ἡ μεσοπόλις, μακρὰ καὶ ἀραιὰ τοῦ κόμης, χωριζομένη παρὰ τὸ ἀριστερὸν οὖς, ἐφέρετο ἐπιμελῶς κτενισμένη ἐπὶ τοῦ λοιποῦ κρανίου, ὅπως συγκαλύπτῃ κατὰ τὸ δυνατόν τὴν φαλακρότητα του. Ὑπὸ τὸ ταπεινὸν δὲ καὶ ἐρρύτιδωμένον μέτωπον ἔκειντο δύο μικροὶ στρογγύλοι καὶ ζωηροὶ τεφροὶ ὀφθαλμοί. Ἡ ῥίς ἦτο καμπύλη, ἱκανῶς μεγάλη, ἀλλὰ τοσοῦτον ἀσυνήθως λεπτὴ, ὥστε ἐφοβήθη, ὅτε ἀπεμύχθη αἰφνης βιαίως ὁ ἀνὴρ, μὴ διαρρηγῶσιν οἱ λεπτοὶ καὶ διαφανεῖς τοὺς ῥῶθνες ἐκ τῆς ἰσχυρᾶς πίεσεως, ἣν τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὑφίσταντο. Τὰ στενά του χεῖλη ἦσαν ἄναιμα, τὰ μεγάλα καὶ ἀναπεπταμένα του ὦτα πλήρη ἐφηλίδων, ὃ δὲ μακρὸς καὶ ὀξύς αὐτοῦ πώγων ἦτο ἐξυρισμένος, ὡς καὶ τὸ ἄνω χεῖλος. Τὸ γερόντιον ἐμάσα ἀδιακόπως, χωρὶς νὰ περιέχῃ τι τὸ στόμα του, καὶ τοῦτο πράττων τοσοῦτον παραδόξως συνέστελλε τὰς παρειάς του, ὥστε ἐνόμισα ὅτι κατεγίνετο νὰ τὰς δαγκάσῃ.

— Ὁ εὐγενὴς ἄνθρωπος εἶνε καὶ ἀστεῖος, διανοήθη, ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν πλέον μοὶ παρείχεν ἐνδιαφέρον, ἤνοιξα τὸ βιβλίον, ὅπερ εἶχον παραλάβει, καὶ ἤρχισα ν' ἀναγινώσκω.

Ὅτε ἀνέκυψα μετ' ὀλίγα λεπτά, συνήντησαν οἱ ὀφθαλμοί μου τοὺς τοῦ γείτονος ἀτενίζοντας ἐπ' ἐμὲ μετὰ τοσοῦτον προδήλου εὐμενείας καὶ ἀφελοῦς περιεργείας, ὥστε ἄκων ἐμειδίασα. Ὁ γέρων ἀπήντησεν ἀμέσως διὰ φιλικοῦ καὶ σχεδὸν παιδικοῦ μειδιάματος.

— Πολυῦ ἐνδιαφέρον βιβλίον ἀναγινώσκετε, εἶπε· καὶ ὥραϊαι εἰκόνες, καθὼς βλέπω.

— Ναί, ἀπήντησα ἀμελῶς, ἄθῳρον καὶ καλὸν βιβλίον: Τὰ παραμύθια τοῦ Γρίμμ.

— Τοῦ Γρίμμ τὰ παραμύθια! ἀνεφώνησεν ὁ μικρὸς ἀνὴρ μετὰ περιχαροῦς ἐκπλήξεως· πράγματι ὥραϊον βιβλίον. Τὸ ἀνέγνωσα ἑκατοντάκις· εἶνε ἀπὸ τ' ἀγαπητά μου βιβλία. Τὰ παραμύθια τοῦ Γρίμμ καὶ τοῦ Μουσαίου τὰ παραμύθια, ὁ Ἰππότης τοῦ Ραϊντ-ζενστάιν, ὁ Ρινάλδος Ρινκλδίνης.. Ὡραῖα βιβλία! αὐτὰ μ' ἀρέσουν. Δὲν ἀναγινώσκω παρ' αὐτά, καὶ ἄλλα ὅμοια.

— Ἡ ἀνάγνωσίς των δὲν ἐρεθίζει, ὑπέλαβον. Διατηρεῖ τὸν ἄνθρωπον νέον.

— Ὅχι μόνον τὸν διατηρεῖ, ἀλλὰ καὶ τὸν κάμνει πάλιν νέον, ἀξιώτιμε κύριε, ἀπήντησεν ὁ γείτων μου, τονίζων ἰδίᾳ τὴν λέξιν: κάμνει. Πόσον καλλίτερα, διδακτικώτερα, διασκεδαστικώτερα καὶ ἠθικώτερα εἶνε τὰ εὐμορφα αὐτὰ διηγήματα, παρὰ τὰ ἄνοστα καὶ ἀπίθανα μυθιστορήματα, τὰ μυθιστορήματα τῶν μεγάλων ἐντυπώσεων, μὲ τὰ ὁποῖα τρέφονται σήμερον οἱ ἀναγνώσται.

Ὁ γέρον ἤρχιζε νὰ μὲ διασκεδάζῃ. Ἐστήριξα τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν χειρῶν, καὶ παρετήρησα αὐτὸν προσεκτικώτερον. Ἡ μορφή του εἶχε παράδοξόν τινα χαρακτῆρα, ὃν δὲν ἠδυνάμην νὰ ὀρίσω ἀκριβῶς: μίγμα τι ἐξάψεως καὶ ἀφελείας, εἰλικρινείας συνάμα καὶ ὑπουλόγητος.

— Δηλαδή... νὰ σὰς εἰπῶ, ὑπέλαβον, ὅπως διὰ μικρὰς τινος ἀντιλογίας τὸν ἐνθαρρύνω εἰς ἐξεκκολούθησιν, καὶ εἰς τὰ παραμύθια ἢ πιθανότης δὲν περισσεύει. Δύσκολα δὲ θὰ εὔρετε περισσότερους φόνους εἰς τὰ φοβερώτερα σημερινὰ μυθιστορήματα, παρὰ εἰς τὸν Ρινάλδον Ρινκλδίνην καὶ τὸν Ἰππότην τοῦ Ραϊντ-ζενστάιν, — ἂν δὲν μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη...

— Μὲ συγχωρεῖτε, μὲ συγχωρεῖτε, κύριέ μου, διέκοψεν ὁ γείτων. Ὁμολογῶ ὅτι οἱ ἡρώες μου εἶνε πολλάκις αἰμοχαρεῖς· ἀλλ' εἶνε ὅμως, ἂν εἴμπορῶ νὰ εἰπῶ, τίμιοι ἄνθρωποι εἰς τὸ εἶδός των· δὲν κρύπτονται, τοὺς γνωρίζει κανεὶς ἀμέσως· ὅταν βλέπω καὶ ἔρχεται ὁ μοχθηρὸς γίγας μὲ τὴν μεγάλην μάχαιραν ἢ ὁ ἀρχιληστής μὲ τὴν καραβιναν καὶ τὰ πιστόλιά του, ἢ ὁ ἀρπαξ μὲ τὸν ἀκόλουθόν του, εἰξεύρω ἀμέσως τί θέλουν οἱ ἄνθρωποι· ἐννοῶ εὐθὺς ποῦ εὐρίσκομαι, καὶ δὲν ἔχω νὰ τυραννοῦμαι μὲ χιλιάς δύο σκέψεις καὶ ὑποψίας, καθὼς εἰς τὰ σημερινὰ μυθιστορήματα, ὅταν βλέπω νὰ παρουσιάζεται ὁ ἄνθρωπος μὲ τοὺς μαύρους διαπεραστικούς ὀφθαλμούς καὶ τὸ μοχθηρόν του μεδίαμα εἰς τὰ στενὰ στενά του χεῖλη. Τότε ἀδιακόπως συλλογίζομαι: νὰ ἰδοῦμεν τί θὰ κάμῃ τόρα αὐτός

ὁ κακοῦργος, καὶ ἕως τὴν τελευταίαν σελίδα εἶμαι εἰς ταραχὴν ἀδιάκοπον. Αὐτὸ γηράσκει, κύριέ μου. Κάμνει γέροντα τὸν ἄνθρωπον! Τοιαῦτα μυθιστορήματα δὲν ἐμβαίνει πλεόν εἰς τὴν οἰκίαν μου. Πόσον τὸναντίον μὲ διασκεδάζουν καὶ μ' εὐχαριστοῦν αἱ καλαὶ ἐκεῖναι ἱστορίαι ληστῶν καὶ ἱπποτῶν! Δὲν μοῦ φέρουν ἀϋπνίαν, μολονότι ἐνδιαφέρομαι διὰ τοὺς ἀνδρείους αὐτοὺς ἀνθρώπους, καὶ χαίρω ὅταν ἀναγινώσκω ὅτι ἐνίκησαν τὴν ἐνοπλον δύναμιν ἢ ἐπτώχυναν κανένα παντοπώλην. Θὰ πιστεύσητε ὅτι ἔρχομαι τώρα ἀπὸ τὸ Κβέδλιμβουργ, καὶ ὅτι μετέβην ἐκεῖ μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἰδῶ τὸ κλωδί, ὅπου ἔμεινε φυλακισμένος ὁ ἱππότης τοῦ Ραϊτ-ζενστάιν;

— Διατί νὰ μὴ σὰς πιστεύσω; ἀπήντησα, σὰς πιστεύω.

— Καλὸς καὶ φιλικὸς ὁ λόγος σας, ὑπέλαβε τὸ γερόντιον. Δὲν φαντάζεσθε πόσην χαρὰν μοῦ προσενεῖτε. Μισῶ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἀμφισβητοῦν ὅσα δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γνωρίζουν ἢ ὅσα δὲν ἐννοοῦν, καὶ νομίζουν μάλιστα ὅτι εἶνε ὑπέροχα πνεύματα. Οἱ στενοκέφαλοι μῦώπες! Ὅσον περισσότερα ἔμαθεν ὁ ἄνθρωπος, τόσον εὐκολώτερον παραδέχεται ὡς δυνατόν ὅσα δὲν ἐγνώρισεν ἐξ ἰδίας πείρας ἢ ἀντιλήψεως. Ὁ μαῦρος τῆς Ἀφρικῆς δὲν πιστεύει εἰς ἀτμομηχανάς, οὔτε εἰς ἠλεκτρικοὺς τηλεγράφους, καὶ οἱ χωρικοὶ μας κινοῦν μὲ ἀπιστίαν τὰς χονδράς των κεφαλὰς, ἂν τοὺς εἰπῇ κανεὶς, ὅτι οἱ ἀστρονόμοι ἤρχισαν νὰ ζυγίζουν τ' ἄστρα. Ὅσον περισσότερο ἡμπορεῖ νὰ πιστεύσῃ ὁ ἄνθρωπος τόσον περισσότερο σφώτερος εἶνε. Τὸ μὴδὲν θαυμάζειν σημαίνει, κατὰ τὴν πεποιθήσιν μου, νὰ παραδέχεται τις ὅλα δυνατόν καὶ νὰ μὴν ἀμφιβάλλῃ διὰ τίποτε. Εἰσθε τῆς γνώμης μου;

Εἶμαι ἄνθρωπος εἰρηνικὸς, καὶ ἀπήντησα:

— Πληρῆστατα!

— Χαίρω, χαίρω πολὺ· ἐπιτρέψατε...

Κ' ἐγερθεὶς ὁ γέρον μοὶ ἔτεινε ὑπὲρ τὴν τράπεζαν τὴν χεῖρά του ἢν ἐγκαρδίως ἐσφιγξά.

— Ἀπροσδόκητος δι' ἐμὲ εὐχαρίστησις νὰ εὔρω τόσον εὐάρεστον συντροφιάν, ἐξηκολούθησε λέγων· πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἀπαντῶ ἐδῶ συχνά. Πρὸ πολλοῦ καιροῦ δὲν εἶχα τὸ εὐτύχημα νὰ γνωρίσω ἄνθρωπον τόσον λογικὸν καὶ τόσον ἀξιαγάπητον ὡς σὰς.

Ἡσθάνθην εἶδός τι ἐντροπῆς, καὶ προσέκλινε ἀφῶνος, μειδιῶν ἀμυγχανῶς.

— Τὸ ὄνομά μου εἶνε Ἀρῆς Κλάσεν, ἐξηκολούθησε φλυαρῶν τὸ γερόντιον. Κατάγομαι ἀπὸ τὸ Χολσταῖν, ἀλλὰ πρὸ πολλῶν ἐτῶν κατοικῶ εἰς τὴν Γερμανίαν. Ἀπὸ τινος χρόνου μένω πλησίον τῆς Β. καὶ ἔρχομαι συχνά εἰς αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖον. Ἡμπορῶ ἄρα γε νὰ ἐλπίσω, ὅτι θὰ σὰς ξαναἰδῶ ἐδῶ; Εἰσθε ἀπ' αὐτὰ τὰ μέρη;

Ἀπήντησα ἀρνητικῶς εἰς τὴν τελευταίαν ἐρώτησιν, ἀλλὰ ἐθεώρησα ὅμως καθήκον καὶ χρέος μου νὰ παρουσιάσω καὶ ἐγὼ τὸν ἑαυτὸν μου.

— Ἐμπορῶ νὰ ἐρωτήσω, πόσων ἐτῶν εἰσθε ; με ἠρώτησεν ὁ Κύριος Κλάσεν.

— Τριάκοντα δύο, ἀπήντησα.

— Ὡραία ἡλικία· ἡ ὡραιότερα, ἤμπορῶ νὰ εἰπῶ, ὑπέλαθε, τονίζων ἰδιαιτέρως τὸ ἡ' κ' ἐγὼ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἔχω αὐτὴν τὴν ἡλικίαν.

Προσεῖδον μετὰ τινος ἀπορίας τὸν γέροντα, ἀλλ' ἦτο ἐντελὴς ἡσυχος καὶ σοβαρός. Παρατηρήσας ὅμως τὸ βλέμμα μου, ἐφάνη πως στενοχωρηθεῖς, καὶ προσέθηκεν :

— Ἐλπίζω ὅταν γνωρισθῶμεν καλλίτερον, ὡς εἰλικρινῶς ἐπιθυμῶ, νὰ σὰς ἐξηγήσω ὅτι τόρα σὰς προξενεῖ ἀπορίαν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην προσῆλθεν ὁ οἰκέτης κομίζων τὸ δεῖπνον, ἀφοῦ δὲ προσέφερε πρῶτον εἰς τὸν Κ. Κλάσεν, ὑπεχώρησε βήματά τινα ὀπισθεν τῆς καθέδρας του, μ' ἐθεώρησεν ἐμπιστευτικῶς καμμύων τοὺς ὀφθαλμούς καὶ πονηρῶς βλέπων πρὸς τὸν συνδαιτυμόνα μου, καὶ ἔκρουσεν ἐπανειλημμένως τὸ μέτωπον διὰ τοῦ λιχανοῦ του δακτύλου.

Εἶχον ἤδη παρατηρήσει ὅτι ὁ Κ. Ἀρῆς Κλάσεν ἐφαίνετό πως παράδοξος ἄνθρωπος· ἀλλ' ἦτο βεβαίως κόσμιος καὶ εὐπρεπής. Μὴ θέλων ν' ἀποπλανηθῶ ὑπὸ τῶν νευμάτων τοῦ ὑπνέτου, ἐξηκολούθησα διαρκούντος τοῦ δείπνου τὴν μετὰ τοῦ γείτονός μου συνομιλίαν.

Μοὶ ἀπέτεινε πολλὰς ἐρωτήσεις, ἀλλὰ πάντοτε τοσοῦτον φιλικῶς καὶ μετὰ τοσαύτης προσηκείας, ὥστε ἀσμένως καὶ λεπτομερῶς ἀπῆντων εἰς αὐτάς.

— Μάλιστα, τὸ βλέπω, εἶπεν ὁ Κύριος Κλάσεν, ὅτε διηγήθην εἰς αὐτὸν ὀλίγα τινα περὶ μεμακρυσμένης χώρας, ὅπου εἶχον ζῆσει. Περιηγήθητε πολὺ καὶ ἔχετε μεγάλην πείραν. Ἀνθρωπος ὡς σεῖς σπανίως ἀποπλανᾶται εἰς τὴν μικρὰν αὐτὴν πόλιν. Ἐγὼ τοῦλάχιστον κανένα δὲν ἐγνώρισα. Πόσα θαυμάσια πράγματα θὰ εἶδατε εἰς τὴν ζωὴν σας. Ὡραία βλοκλήρους ἤμποροῦσα νὰ σὰς ἀκούω. Κ' εὐαρεστηθῆτε σὰς παρακαλῶ νὰ παρατηρήσετε, ἀξιότιμε κύριε, ὅτι πιστεύω εἰς τὸν ἐλάχιστον λόγον σας.

Ἡ δὴλωσις αὕτη μ' ἐπεύραξε κάπως.

— Δὲν πιστεύω, εἶπον ξηρῶς, αἱ διηγήσεις μου νὰ φαίνωνται σὰν παραμύθια.

— Μὴ μὲ παρεννοεῖτε, παρακαλῶ, κύριε γείτόν μου, ὑπέλαθεν ὁ ἀνθρωπίσκος. Ὁμιλῶ ἀπλῶς καὶ συντόμως, καὶ οἱ λόγοι μου δὲν ἐννοοῦν οὐδὲ κεραϊὰν περισσότερον παρ' ὅ,τι λέγω. Ἡθέλησα νὰ σὰς καταστήσω προσεκτικὸν μὲ πόσῃ ἐυλάβειαν σὰς ἀκροάζομαι, μόνον καὶ μόνον διὰ

νὰ σὰς προκαλέσω νὰ μοῦ διηγηθῆτε καὶ ἄλλα ἀπὸ τὰ πολύτιμα αὐτὰ πράγματα, τὰ ὅποια γνωρίζετε. Δὲν ἤξεύρετε, δὲν ἤμπορεῖτε νὰ ὑποθέσετε, πόσον ἐνδιαφέρομαι διὰ πᾶν νέον, διὰ πᾶν θαυμάσιον.

Ἐπῆλθε μικρά τις παῦσις.

Εἶτα δ' αἰφνιδίως με ἠρώτησεν ὁ Κ. Κλάσεν :

— Ἄν εἶχατε νὰ ἐκφράσετε κάμμιαν ἐπιθυμίαν, τὴν ὁποίαν ἡδύνατο αἴφνης νὰ εκπληρώσῃ καμμία καλὴ μάγισσα, τί ἐπιθυμίαν θὰ εἶχατε; νὰ πλουτήσετε; ..

Ἀνένευσα.

— Ἐρωτα ; .. Τιμὰς καὶ δόξαν ; .. Καλὴν ὑγείαν ; .. Βαθὺ γῆρας ;

— Θὰ εἶχέ τι τὸ ἐπιθυμητόν, ἀπῆντησα ἀμελῶς, ἂν δὲν εἶχε τὰς ἀσθενείας του.

— Κάμετέ μου μίαν χάριν, ἀξιότιμε κύριε, ἐξηκολούθησεν ἀμέσως ὁ Κ. Κλάσεν. Σκεφθῆτε πέντε λεπτά, τί ἠθέλατε ἐπιθυμήσει. Δὲν μοῦ κάμνετε αὐτὴν τὴν χάριν ;

Μ' ἐβλεπε δὲ πάλιν τόσον φιλικῶς μειδιῶν, ὥστε ἀσμένως κατένευσα.

— Ἀρχίζουν λοιπὸν τὰ πέντε λεπτά, εἶπε. Κ' ἐξαγαγὼν τοῦ κόλπου του βαρὺ χρυσοῦν ὀρολόγιον, ἔθηκεν αὐτὸ ἐνώπιόν του, καὶ ἔκυψεν ἐπὶ τοῦ πινακίου του, οὕτως ὥστε δὲν ἐβλεπον πλὴν τοὺς ὀφθαλμούς του, ὡς εἰ ἀπέφευγε νὰ ταράξῃ διὰ βλέμματός του τὰς σκέψεις μου.

— Λοιπὸν ; τὰ πέντε λεπτά παρῆλθον. Τί ἐπιθυμεῖτε ;

Οἱ διαλογισμοὶ μου εἶχον ἐν τούτοις παρακολουθήσει τὸν εἰρμόν τῆς προτέρας μου φράσεως, ὅτι τὸ βαθὺ γῆρας θὰ ἦτο ἐπιθυμητόν, ἂν δὲν εἶχε τὰς ἀσθενείας του.

— Θὰ ἐπεθύμουν, εἶπον, ν' ἀνταλλάξω τὰ τελευταῖα εἰκοσιν ἔτη τῆς ζωῆς μου— ἀπὸ τὰ ἐξήκοντα ἕως τὰ ὀγδοήκοντα,— διότι τόσον σκοπεύω νὰ ζήσω, ἀντὶ τῶν ἐτῶν μεταξὺ εἰκοσι καὶ τεσσαράκοντα, καὶ νὰ ζήσω τοιοῦτοτρόπως δις αὐτὰ τὰ ἔτη.

Ἡγείρεν ἐκπληκτος τὸ βλέμμα. Τὸ ἀνθρωπάριον εἶχεν ἀναπνῆσθαι, ὡς ἠλεκτρισθέν, κ' ἔδραμε πρὸς με.

— Τὴν χειρὰ σας, φίλε μου ! Τὴν χειρὰ σας ! ἀνέκραξε. Δὲν σὰς εἶπε κανεὶς τίποτε ; Εἰλικρινῶς ὁμιλεῖτε ;

— Ποῖος νὰ μοῦ εἰπῇ ; Πρὸ μιᾶς ὥρας ἤλθον, καὶ δὲν γνωρίζω ψυχὴν εἰς ὅλην τὴν πόλιν. Ὅ,τι σὰς λέγω εἶνε εἰλικρινέστατον.

— Θὰ σὰς κάμω μίαν πρότασιν.

Ἐφαίνετο ὁ Κ. Κλάσεν λίαν ἐξημμένος, κ' ἐξηκολούθησεν ἀμέσως :

— Ἐλᾶτε εἰς τὸ δωμάτιόν μου· ἀναπαυτικόν, θερμὸν δωμάτιον... τὸ καλλίτερον τοῦ ξενοδοχείου. Ὁ ὑπνρέτης κάμνει τὸ πούντε

ὅπως κανείς. Ἐλάτε νὰ πίετε ἓνα ποτηράκι. Ἦθελα πολὺ νὰ ὁμιλήσω μαζὶ σας. Μόλις εἶνε ἔνδεκα, καὶ ὁ σιδηροδρομος φεύγει αὐριον τὸ πρωὶ εἰς τὰς δέκα. Χαρίσετε μου μίαν ὥραν, κ' ἔχετε καιρὸν νὰ χορτάσετε ὕπνον. Κάμετέ μου τὴν τιμὴν νὰ δεχθῆτε τὴν πρόσκλησίν μου.

Δὲν ἤσθάνθην τὸ θάρρος ν' ἄρνηθῶ. Ἐπειδὴ δὲ πρὸ μικροῦ εἶχον τελειώσει τὸ δεῖπνόν μου, καὶ ὁ Κ. Κλάσεν ἐβεβχαίου ὅτι θὰ ἐκάπνιζον τὸ σιγάρον μου πολὺ εὐχαριστότερον ἐπὶ ἀναπαυτικοῦ θρονίου εἰς τὸ δωμάτιόν του ἢ ἐπὶ σκληρᾶς τιнос καθέδρας τοῦ ἐστιατορίου, ἄσμενος καὶ πῶς περίεργος τὸν παρηκολούθησα εἰς τὸ δωμάτιόν του.

B'

Γηραιὸς τις ὑπηρέτης, ἀναμένων ἐν τῷ διαδρόμῳ, ἤνοιξε τὴν θύραν, ὅτε ἐπλησιάζαμεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Κυρίου Κλάσεν. Μὲ παρητήρησε δὲ προσεκτικῶς καὶ μετὰ τιнос δυσπιστίας, ὡς μοὶ ἐφάνη. Ὁ κύριός του ἔλαβεν αὐτὸν κατὰ μέρος καὶ τοῦ ἐψιθύρισε ὀλίγας λέξεις εἰς τὸ οὖς, κρατῶν αὐτὸν οἰκείως ἀπὸ τοῦ βραχίονος, ὡς εἰ ἐλάλει πρὸς ἴσον, γνώριμον μᾶλλον ἢ πρὸς ὑφιστάμενον. Ὁ γέρον ἀπεσύρθη οὐδὲν ἀπαντήσας, κ' ἐπέστρεψε μεθ' ἑαυτοῦ μακρὸν χρονικὸν διάστημα, φέρων τὸ ἀχνίζον ποτὸν καὶ ποτήρια. Ἀπέθηκεν αὐτὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης κ' ἐγγὺς αὐτῶν δέσμην σιγάρων, εἶτα δ' ἔμεινεν ἰστάμενος παρὰ τὴν θύραν καὶ θεωρῶν τὸν κύριόν του, οἷονεὶ διαταγὴν τινα περιμένων.

— Ἦμπορεῖς νὰ πλαγιαῖσῃς, τῷ εἶπεν ὁ ξενίζων με. Ὁ κύριος ἔχει τὴν καλωσύνην νὰ μείνῃ ὀλίγον μαζὺ μου. Δὲν σὲ χρειάζομαι πλέον.

Ὁ ἄνθρωπος μ' ἐθεώρησε καὶ πάλιν μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐκείνου δυσπίστου βλέμματος, δι' οὗ μὲ εἶχεν ἀναμετρήσει.

— Δὲν εἶμαι κουρασμένος, εἶπε. Θὰ ὑπάγω εἰς τὸ δωμάτιόν μου, καὶ ὅταν θελήσετε ἀργότερα νὰ ἐκδυθῆτε, μὲ φωνάζετε.

— Ὅπως θέλεις, Φράντς, ὅπως θέλεις. Ἄν ὅμως νυστάξῃς, πλαγίασε κ' ἔννοια σου.

Ὁ ὑπηρέτης ἀπεμακρύνθη, κ' ἔμεινα πάλιν μόνος μετὰ τοῦ Κυρίου Κλάσεν. Πρὶν ἢ ἔλθῃ τὸ πούντε, εἶχεν ἐξακολουθήσει τὴν παρὰ τὴν τράπεζαν ἀρχισθεῖσαν συνομιλίαν του, καὶ διαφόρους μοὶ ἀπέτεινε ἐρωτήσεις. Μοὶ ἐφάνη ὅμως, ὅτι ἀνέμενε ν' ἀσφαλισθῇ κατὰ πάσης διαταράξεως, ὅπως λαλήσῃ μετ' ἐμοῦ περὶ ὠρισμένου τινὸς ἀντικειμένου, ὅπερ τὸν ἐνδιέφερε. Καὶ δὲν ἠπατώμην. Μόλις ἔκλεισε τὴν θύραν ὁ Φράντς, καὶ ὁ Κ. Κλάσεν ἐπλήρωσε δύο ποτήρια, προσέκρουσε τὸ ποτήριόν του εἰς τὸ

ιδικόν μου, ἐγεύθη δι' ἄκρων χειλέων τοῦ ποτοῦ, ἔβηξεν ὀλίγον, καὶ ὠμίλησεν ὡς ἐξῆς :

— Σὰς παρακάλεσα νὰ μοῦ χαρίσετε ἐν μέρος τῆς ἐσπέρας σας, πρῶτον διότι ἐπεθύμουν νὰ καλλιεργήσω γνωριμίαν, ἣ ὅποια μοῦ ἐπροξένησεν ἤδη τόσῃν εὐχαρίστησιν, καὶ δεύτερον διότι ἤθελα ν' ἀκούσω τὴν γνώμην πολυτείου καὶ ἀπροκαταλήπτου ἀνθρώπου περὶ ζητημάτων τιμῶν, τὰ ὅποια μ' ἐνδιαφέρουν μεγάλως. Ἦσχο-λῆθητε μὲ τὴν ἱατρικὴν ;

— Ὅχι.

— Μὲ τὴν χημεῖαν, τὴν φυσικὴν, τὸν μαγνητισμὸν ;

Ἀνένευσα.

— Πιστεύετε ὅτι εἶνε δυνατὴ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἀντίδρασις τοῦ ἀοράτου κόσμου, τοῦ κόσμου τῶν πνευμάτων ;

Καθ' ὅσον εἶχον ἤδη γνωρίσει τὸν Κ. Κλάσεν, ἐνόησα ὅτι ἀπότομός τις ἄρνησις ἤθελε πτοήσῃ αὐτὸν καὶ κλείσει πιθανῶς τὸ στόμα του. Μὴ αἰσθανόμενος ὅμως τὴν ἐλαχίστην κόπωσιν, ἄνεσιν δὲ τούναντίον πολλὴν ἐν τῷ εὐχαρίστῳ ἐκείνῳ δωματίῳ, ἐπὶ τοῦ ἀναπαυτικοῦ μου θρανίου κ' ἐνώπιον ποτηρίου ἐξαίρετου ποῦντε, καὶ μόνην ἔχων διασκέδασιν τὴν συντροφικὰν τοῦ Κ. Κλάσεν καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν μακρὰν ἐσπέραν, ἀνέλαβον σοβαρὸν ἦθος πρὸς τὴν ἐρώτησίν του, καὶ ἀπήντησα διὰ τῶν στίχων τούτων τοῦ Ἀμλετ :

«Κρύπτει ὁ οὐρανὸς κ' ἡ γῆ, Ὁράτιε,

Πλείονα ἢ φαντάζετ' ἡ σοφία σας»

— Λαμπρά ! ὀρθότατα ! ὑπέλαβεν ἐπικυρῶν ὁ Κύριος Κλάσεν. Ὑπάρχουν ἀληθῶς πολλὰ πράγματα, τὰ ὅποια ποτὲ κανείς δὲν ἐφαντάσθη καὶ ὅμως εἶνε ἀληθινά !

Ἐπὶ ταχέως ὀλίγον ἐκ τοῦ θερμοῦ ποτοῦ, κ' ἐπανελάβην ἀμέσως, θεωρῶν με βλοσυρῶς ὡς ἂν εἶχον ἐκφράσει ἀντίρρησιν τινα.

— Καὶ ὅμως, κ' ἐντούτοις εἶνε ἀληθινά !

Εἶτα δ' ἐβυθίσθη εἰς βαθεῖαν σκέψιν, καὶ μετὰ παῦσιν μακρὰν ὑπέλαβε πάλιν ἡσυχίας καὶ προσηνῶς, ὡς πρότερον :

— Ἦμπορῶ νὰ σὰς ἀπασχολήσω ὡς μίαν ὥραν ἀκόμη ; Ἐχῶ τόσον σπανίως τὴν εὐτυχίαν νὰ συναντῶ ἀνθρώπους ὡς σὰς, καὶ θὰ μοῦ εἶνε μεγάλη ἀνακούφισις νὰ ἐκφρασθῶ περὶ μερικῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια ἔχω εἰς τὴν καρδίαν μου.

Ἀπήντησα ὅτι μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως ἤμην εἰς τὴν διάθεσίν του.

— Εὐχαριστῶ πολὺ ! ἀπήντησεν ὁ Κ. Κλάσεν. Βῆξας δὲ καὶ πάλιν ἤρχισε τὴν διήγησίν του.

[Ἔπεται συνέχεια]